

آشنایی با
هنر پرمايه نوشتن
بر اساس مفاهيم و اصول تفكر انتقادى

ريچارد پل و ليندا الدر

ترجمه‌ى پيام يزدانى

www.ketab.ir

نشر اختران

سرشناسه	پل، ریچارد Paul, Richard
عنوان و نام پدیدآور	آشنایی با هنر پرمایه نوشتن - بر اساس مفاهیم و اصول تفکر انتقادی / ریچارد پل، لیندا الدر؛ ترجمه‌ی پیام یزدانی.
مشخصات نشر	تهران: اختران، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	۹۲ ص: ۱۴/۵×۲۱/۵ س.م. مصور
شابک	۹۷۸-۹۶۴-۲۰۷-۲۵۸-۳
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	عنوان اصلی: <i>How to write a paragraph: the art of substantive writing</i> , 3th.ed, 2013
موضوع	زبان -- پاراگراف language -- Paragraphs
موضوع	زبان - معانی بیان language -- Rhetoric
موضوع	تفکر انتقادی Critical thinking
شناسه افزوده	الدر، لیندا، ۱۹۶۲ - م. Elder, Linda
شناسه افزوده	یزدانی، پیام، ۱۳۴۷ - م. مترجم
رده بندی کنگره	PE ۱۳۳۹ ۱۳۹۹
رده بندی دیویی	۸۰۸/۰۴۲
شماره کتابشناسی ملی	۶۱۵۴۲۰۹

www.ketab.ir

نشر اختران

آشنایی با هنر پرمایه نوشتن
بر اساس مفاهیم و اصول تفکر انتقادی

ریچارد پل و لیندا الدر

مترجم: پیام یزدانی

طراح جلد: ابراهیم حقیقی

نوبت چاپ: چهارم ۱۴۰۲

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

لیتوگرافی پارسیان - چاپ چکاد

کالگر جنوبی - خیابان روانمهر - پلاک ۱۵۲ ط ۱ تلفن: ۶۶۴۱۰۳۲۵ و 090Akhtaran فروشگاه: ۶۶۴۱۱۴۲۹

www.akhtaranbook.ir - Insta: akhtaranpub - akhtaranbook@yahoo.com

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۰۷-۲۵۸-۳

همه‌ی حقوق محفوظ است

بها: ۶۰۰۰۰ تومان

فهرست

پیشگفتار..... ۹

بخش نظری

- پیش فرض این کتاب..... ۱۱
- نوشتن هدفمند..... ۱۱
- پرمایه نوشتن..... ۱۳
- مشکل نوشتن برداشت گرایانه..... ۱۳
- نوشتن اندیشمندانه..... ۱۴
- نوشتن به منظور ذهن ورزی..... ۱۵
- نوشتن جمله‌ها..... ۱۸
- نوشتن به منظور آموختن..... ۱۸
- پرمایه نوشتن در رشته‌های درسی..... ۱۹
- تشخیص ربط انگاره‌های بنیادی یک نظام
با انگاره‌های بنیادی نظام‌های دیگر..... ۲۱
- نوشتن در زمینه‌ی رشته‌های درسی..... ۲۲
- کار نوشتن..... ۲۴
- پرسشگری در حین نوشتن..... ۲۴
- بی‌مایه نوشتن..... ۲۶

بخش عملی

- تمرین‌هایی برای پرمایه نوشتن..... ۲۹
- نقل به معنا..... ۳۱
- راهبردهای واضح‌سازی..... ۳۳

۳۴	نمونه‌ی نقل به معنا.....
۳۶	نقل به معنا کردن گفتاوردهای کوتاه.....
۴۲	نقل به معنا و واضح‌سازی متن‌های پرمایه.....
۶۱	تفکر در مورد مفاهیم ناسازگار.....
۶۵	بررسی مفاهیم کلیدی در رشته‌های درسی.....
۷۳	تحلیل نحوی استدلال.....
۸۲	ارزیابی استدلال.....

پیوست‌ها

۸۵	پیوست یکم: منطق یک مقاله.....
۸۸	پیوست دوم: ارزیابی استدلال نویسنده.....
۹۰	پیوست سوم: آموزش نحوی ارزیابی متن به دانش‌آموزان.....

پیشگفتار

این را کم‌وبیش همه می‌دانند که «نوشتن از مهم‌ترین مهارت‌هایی است که هر درس‌آموزی باید یاد بگیرد». اما کم‌اند کسانی که متوجه باشند کلید درک محتوای درسی هم همین نوشتن است؛ یا به عبارتی «سازوکاری که به واسطه‌ی آن درس‌آموز یاد می‌گیرد دانسته‌هایش را به هم ربط دهد و جاهای خالی دانشش را پر کند». از آن هم کم‌ترند کسانی که متوجه باشند «درس‌آموز اگر قرار باشد چیزی یاد بگیرد باید با جزئیات سروکله بزند، با داده‌ها کلنجار برود، و اطلاعات خام و مفاهیم نیم‌فهمیده را هضم کند و به زبانی برگرداند که برای دیگران هم فهمیدنی باشد». به عبارت دیگر «درس‌آموز اگر بخواهد چیزی یاد بگیرد باید بنویسد». این‌ها همه نکاتی است که در گزارش «هیئت کشوری بررسی نگارش در مدارس و کالج‌های آمریکا» (نیویورک تایمز، ۲۵ آوریل ۲۰۰۳) بر آن تأکید شده، و در ادامه آمده است که نگارش «در حال حاضر در بیش‌تر مدارس آمریکا به شکل اسف‌باری نادیده گرفته می‌شود». علاوه‌براین، در همین مقاله‌ی نیویورک تایمز ذکر شده که «در پژوهشی که در ۲۰۰۲ در کالیفرنیا در مورد دانشجویان کالج صورت گرفت، معلوم شد که بیش‌تر سال‌اولی‌ها نمی‌توانند استدلال‌ها را تحلیل کنند، اطلاعات را کنار هم بگذارند، و متنی بنویسند که به لحاظ نگارشی به طرز قابل قبولی کم‌غلط باشد».

اینکه دانش‌آموزان و دانشجویان نویسندگان ضعیفی هستند علتش این نیست که نمی‌توانند خوب نوشتن را یاد بگیرند؛ بلکه به این دلیل است که هیچ‌وقت مبانی درست نوشتن را نیاموخته‌اند. چیزی که کم دارند انضباط

فکری است و راهبردهایی برای بهبود نگارش. چرا؟ چون آموزگاران خودشان هم نگرش روشنی درمورد ارتباط میان نوشتن و آموختن ندارند، و از طرف دیگر نگران وقتی هستند که باید صرف ارزیابی و نمره دادن به تکالیف نوشتنی بکنند.

اما با درک مفاهیم اصلی تفکر انتقادی می‌توان برای این دو مشکل راه‌حلی یافت، یعنی:

(۱) نظریه‌ای که درست نوشتن و درست اندیشیدن را به کسب دانش پیوند بزند، و

(۲) روشی برای طراحی تکالیف نوشتنی، طوری که لازم نباشد مدرس تک‌تک آن‌ها را تصحیح کند.

پرورش مهارت‌های نگارشی، مانند همه‌ی مهارت‌های فکری دیگر، تنها به واسطه‌ی نظریه‌ی درست و ممارست پیوسته میسر می‌شود. اگر درس‌آموزان رابطه‌ی میان آموختن و نوشتن را بفهمند، و تمرین مداوم نوشتن با استفاده از تمهیدات تفکر انتقادی را جدی بگیرند، آنگاه می‌توانند محتواهای درسی را عمیق‌تر و عمیق‌تر درک کنند و به تدریج توانایی‌شان را در انتقال اندیشه‌های مهم به دیگران بهبود بخشند.